

ШЫН

СОВЕТ ЭВИЛЕЛИНИН КОМУНИСТИК ПАРТИЯСЫНЫН ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАН
НЫЗЫЛ ХОРАЯ КОМТЕТЕРИНИН, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫН
ОБЛАСТЬ БОЛГАН НЫЗЫЛ ХОРАЯ СОВЕТТЕРИНИН ОРГАНЫ

1957
АПРЕЛЬ

9

ВТОРНИК
№ 71 (3783)

Өртгө 20 коп.

БӨГҮНГҮ СОЛУНДА:

Эш Н. С. Хрущев Горький хоорайда
(1 арн).
Бөдө ажил-агый эртемнеринин В. И.
Ленин аттыг Бүгү-эвилел Академиясынын
сессиясы (1 арн).
Атомнуг энергияны тайбын сорулгаларга
ажыглаарынын чаа оруктары (1 арн).
Часкы тарылгага белеткелдерде чет-
пестерни дүргөн чайладыр (1 арн).

Н. Чамзырын. — «Тракторист» деп
хана солун (2 арн).
С. Очур. — Лекция пропаганданын
ажыжы (2 арн).
В. Уткина. — Чер ажилынын систе-
манын экижидер, хөдөтүнү түшүндүр-
түр болдуру (2 арн).
Н. Мазды. — Павел Дмитриевич Ва-
сильев (2 арн).
Н. Седил. — Школа буртууга дур-
жула участогун тургузар (3 арн).

ЧУМНИСТИК САД ӨСТҮРҮЧҮЛЕРИНТЕ
СҮМЕ: А. Булгаков. — Маш болган ча-
да үнүштеринин тарылгага кан-
чаар белеткелди (3 арн).
Е. Салымова. — Тыва сөс тургузу-
пун дугайында (3 арн).
В. Овчинников. — Бүгү-кылдаттыг ке-
дө ажил-агый делетген (4 арн).
Египетче барын таламы жүрүлө-
нүн ийишкени (4 арн).

МАЛ КЫШТАГЛАДЫШКЫНЫНЫН БИР ШИИТПИРЛИГ АЙЫ

Эрткен ажил-агый чымы-биле денээр-
ге алдыгы беш чыл планынын ийги чы-
лы—1957 чылда ийтинин малынын
баш санын дыка өстүрүп, оң сүт, дүң
болгон айт продуктуларын бейдери об-
ластын колхоздарынын бүдүрүгө пла-
нында көрдүнүп турар. Малдын баш са-
нын өстүрүп болгон оң продукттууну
бейдери мал кыштагладышкынын че-
диншиктин доосаында бол чааар-
жыр.

Мал ажилында эң берге үе болуп
кыштагладышкына хынамчалыг белетке-
биле кирген, ону эки организастаан чер-
лерде кыштагладышкы чединшиктин
эрттир турар. Чижээ, Бий-Хем районун
колхоздарында малдын күш-дегенге ий-
ди көчүтүп кудулаан, фермадарда сүт
саалдамы бейге, ууң-дээ, чаш-дээ мал-
дарынын хорамчыны өскө райондарга бо-
лаарга өвөш. Район сүт саалдамын та-
лазы-биле областын бирги черинде турбо-
шан. Ол кышкы Тажу, Эркин, Бай-Тайга
болгон өскө-дээ райондары чамалы
колхоздарында азы чамалы малчынында
де мал кыштагладышкыны багай өвөш
эрттир турар.

Оң-биле кады ийи-чангыс колхозтар-
ны болгон чамалы мурнакчы малчыны-
ны санааска, мал кыштагладышкынын
эрттир турары дайы-дээ районда эки
өвөш, ууң болгон чаш малдарын чиди-
рин хей, ажаалга, азыралы, одира-
дышкыны эки организастаан турары-
нда дыка хей малдарынын күш-дегенге
кудулап, бергедешкенин байдала турары
демелээр керек. Мал кыштагладышкы-
нын ийишкенин ийишкенин Улут-Хем районун
колхозтары ууң когаралды эрттир тур-
рарлар. Чаа ажил-агый чымын өвөш-
дөн бөрү ол районун колхозтарында ийи-
тин-биле өлгөн ууң, биче малдын санын
хүш муң азыр турар. Ол районун чүгө
Сталин аттыг болгон Калинин аттыг кол-
хозтарында 5—6 түс баш малдар өлгөн
болуп турар. Ол-дэ үеин ийишкени Чоюн-
Хемчик районга 1600 хире, Тес-Хем
районга 1300 ажил баш ууң, биче мал-
дар карама-таварышкан болгон оон-
дээ өскө. Бар мал чечинери чеп ажил-
вазынын, малдарга, илангыя чаш малга
чымын оран-суур чединшиктин, малдар-
нын ажаалдамын болгон чечинери-дээ
эки тургузганынын, чаш малдарын тү-
дөп азыралды харымсалга чок чорук-
тарын баш кыштагладышкынын үеинде
илерен четпестерин ажилын чоруктуу
газында ол доран озер талазы-биле рай-
ондарынын партия, совет болгон, көдө
ажыл-агый органдарынын, колхоздарынын
баштаар черлеринин талазында шийи-
пирлиг хемчеглерин албайн, эртейлеп
турганын чылдаганын-биле Улут-Хем
болгон өскө-дээ райондарга мал кышта-
галышкынын ууң чидиригип эрттир
турар деп тайылбырлаар керек.

Чамалы колхоздарынын баштаар черлери
мал ажилында дуржулгалыг, ак-сетил-
диг кижилерин ийиш кирер, оларын
харымсалгазын бейдери, негедерин
болгон контролду дымдар айтыргаска
ханылап кирейт турар. Оң уламында
чамалы малчынар малды чидир чокка
хүш кыш азыралынын бар агараларын
ажыглабайн, ууң когаралды таварыш
турар. Маана Танды районун «Револу-
цияны чалбыны» колхозунун хойжуу
Бочкаревти чечкеке көргүзүп болуп. Ол
бодунун калында хойларын ажаалда,
чечкебилгенин багай тургускан. оң тур-
жун кыш чамалы кырында харын бейи
аштавазын кан казынан ийи тамыла-
лап турар. Ийишкени багай ажаалдамын
түгөйлөдө бо чымын оң козанын
120 баш чаш хураганар өлгөн. Байдал
мындагы турал, болжол даргазы эш Фелу-
дөтүн чогум кандыг хемчег алганы бил-
дирес.

Апрель ай мал кыштагладышкынын
ийишпирлиг айларынын бирөөн. Ач-
хар эрип, олар аштып турар болгонда
ууң бергедешкени чок деп бодаар болза
шын өвөш. Мал ажилында берге үе ам-
дооубаан. Чүгө дие, чамалы черлерде
мал чечинерин куралырын төгөн, мал-
дын күш-дегенге мурнукудуулап ку-
дулаан болгон малдын массалыг оолда-
шынын болуп турар. Мынчантан мал ажи-
лында ийишкенин бичи-дээ кошмадын

болбас, харын улам күштөдирер неге-
тинип турар.
Хамалык мурунда бүгү-ле ферма-
ларга болгон ырак оларларга бар мал
чечинери планын-биле бүгү ажил-агый-
ларын, оларын малга аман кыр белет-
кел боорунга хемчеглерин азыр керек.
Чамалы черлерде сикок, тараз артын-
кынар, илангыя саваң хей-хөй-биле
артып турал-ла оларын мал чечинери-
гиче четче ажилгабын турары шын
өвөш. Байдал-ла мал чечинери бар болуп,
олар черге кадымдай, ажилатынчын
турар уурутур.

Ам үеде кандыг-дээ малдар массалы-
биле оолдап турар. Малдын баш санын
өстүрүшүнүн үнөсинин болуп чаш малдары
нын меңи түдөп азыр, боткур шыраа
кылдыр доруктарын эң чугула сорулга.
Ынчаарга хойжуларын кодан хойлар
массалы-биле төрүп турал, ийи-чангыс
кижиер күш четинес төлөдө, колхоз-
тарын баштаар черлери оларга түр ду-
лаалар кижилерин чорудар күлөргөт.
Фермадарга болгон хой кажаларына
дун-хундун дежурныйларын тургузары.
төртүнчүн чаш мал бүртүп туза кара-
тап азыр онза чугула хемчег болуп. Бо
айтыргыны Бий-Хемде «Кызыл тараз-
чан» колхозтун баштаар чери чугулага
көрүп, хойжуларга дулаалар кижилерин
чоруктаан. Ол колхозтун 500 хой ка-
дарын турар хойжуу Наман-оолга 5—6
хире кижиз дулаалып барган. Инда дун-
хундун дежурный тургустунган. Чаш ку-
раганарын баштай илери-биле тусай
кажаларга тургускан, оон ийишкени
кедэр чорукну ботандырып турар.

Чаш мал хун бүрү нежекип турары-
биле холбаштыр чымын, кургаг, делем
оран-суурун дүргөн белеткелерин хем-
чеглерин албас болза чаштын оон кызы-
кангыч, «э-ишк» үеинде бергедешкениге
таварыш дорон утуп болбас.
Мал кыштагладышкынын чединшиктин
ийишкенин доозары малдын чүгө баш санын
меңи тамгалап азыр-биле кызыгалар-
тынкыс. Харын оон-биле кады малдын
продуктууун кудулап чугула. Ийи-
шкенин түдөп азыр хой колхозтарда сүт
саалдамы өртөн чымын хемчеглерин
кудулап турарынын фактызы ай бүрүнү
түгөйлөдө көстүп турар болгай. Ине-
терин сүткүрүп, хойларын дүкүзүп
бейдери, эйге хергелээр малдарын секи-
ти азыраар дөш ажилы организастаар
керек.

Бо үеде малдын бүртүгүн харымсал-
газын канчаар-дээ ажалк ууң. Олар өр-
төрүнүн калында малдары дөш хай-
гааралды кошмадын болбас. Күжү ар-
ган болгон илангыя чаш малдарын чамалы
малга, онгарларын хөдөктерине,
чамалы сугларга дүжө бербесин дөш
пактаар уурутур. Оң-биле кады бо
үеде малчынын оларын амдырал
негедеринге холбайн чүдөдөге би-
чи-дээ кады чардыктырбас дөш медицин-
дулаалынын, чугула хергелегиле ба-
раанарын оларга чечир уурутур.

МТС-терин болгон колхоздарын мал
ажылынын тусай эртемнерин бо үеде
ажылынын бүгү шагын малчынар-биле
кады өрттирер уурутур. Олар малчынар-
га чүгө ар-сүмө бөрү өвөш, харын херек
кырында ажилы көргүзүп, дулаалар
хүлөргөт.
Октябрьн социалист Улут револю-
цияны байырламына белетке дугайы-
нда СЭП ТК-нын доктамына сорул
кирген Совет Тыванын малчыны, бүгү
совет ууң-биле кады, социалист чар-
ышты албайн, малдын баш санын өс-
түрер, чаш төлүн бүгүн камгалап алыр,
продуктууун бейдери дугайында чаа-
хүдөктерин ап турарлар. Органазмчы
болгон масса-политиктиг ажилы куш-
тедирип тураш, малчынынын поли-
тиктиг болгон күш-ажылы ийишкенин
улам деттирип, мурнакчыларын дуржу-
галын негедерин чугула.

СЭП райондарынын илеткелчилер
бөдүттеринин кижитинери, колхозтарга
партия эге органдарынын апта-
торлары фермадарга, ыраккы оларларда
малчынар ортузунга илеткелчилер, бе-
селдарын, солун көмүчүзганын ургучу
чорудар, малчынынын чединшиктин
хана солунуна, көргүзүп самбарла-
рында чырылар ажилдарын, кажанын-
дан-дээ артык күштөдирер уурутур.

Көдө ажил-агый эртемнеринин В. И. Ленин аттыг Бүгү-эвилел Академиясынын сессиясы

Бөдө ажил-агый эртемнеринин В. И.
Ленин аттыг Бүгү-эвилел Академиясынын
үнүштерин чегеринерин болгон удобре-
ниелерин ажилгаарынын айтыргалары-
нын дугайында сессиясы апрель 2—5-те
Москвага болуп өрткөн. Сессия ол тала-
зы-биле өртөн ажилдарын чугулаашкан,
чер ажилынын кол сорулгаларын чедин-
шиктин шийишпирлеринге—көдө ажил-
агыйнын бүгү култураларынын дүжү-
түн бейдерины ийишкенин бөрү удобре-
ниелерин ажилгаарынын өң-не боттут арга-
ларын көргөн. Академик Т. Д. Лысенко
көдө ажил-агый эртемнеринин В. И.
Ленин аттыг Бүгү-эвилел Академиясынын
академиктери О. К. Белов-Зиман бол-
гон Н. И. Самоилов, Лавиния эртемнер
Академиясынын академиги Я. В. Пейле,
көдө ажил-агый эртемнеринин В. И.
Ленин аттыг Бүгү-эвилел Академиясынын
корреспондент кижитинери Н. С. Антонин
болгон В. С. Краснов, профессорлар М. В.
Катамыков болгон А. В. Соколов илетке-
лери кылганар.

Көдө ажил-агый эртемнин сорулгалары-
нын дугайында Академиянын президи-
тин П. П. Лобанов чүгө чугулаан.

Илеткелер талазы-биле санал берип-
кишиери арбын болгон.

Шалдык дүжүтүн көдүрүшүн
кайтмачык ууң аргаларын көргүзүп тур-
ар солун санарын сессияга көргөскөн.
Чижээ, колхоздарынын болгон советтар-
нын фермадарында бар едкти боттут
ажыглаары чуртка чыл дүжүтүндө 2,5
миллиард пуд тараа дүжүтүп немей өс-
түрүш хандырып болуп. Минералдыг удо-
брекилер боттутуру азыгы беш чымын
дүжүтүндө ийи катан көүдөр. Оларын
шын ажилгаары чуртка немей 2 милли-
он тоноа волюкуну (хевенин, айнуу,
пенканын), 3 миллион тоноа чигирин, 22
миллион тоноа картофель болгон 27
миллион тоноа тарааны бөрү.

Дүжүтү бейдерины кайтамчы хой
куралдарын, чүгө дөргө, кара өвөш
хөдөтүп куралга хөдөтүнүп дүжүтүр чо-
гун бейдерины төртүп калбаа-биле ажи-
лаары болуп. Бистин чуртувуста ол удо-
бренерин куралдарын кыш-дээ мун
чыдарга чечир.

Атомнуг энергияны тайбын сорулгаларга ажыглаарынын чаа оруктары

Улус ажил-агыйында болгон эртемге
радиоактивтиг болгон доктамаал изотоп-
тарын база херелденишкенин ажил-
лаар талазы-биле Бүгү-эвилел эртем-
техниктиг конференциясы апрель 4-те
Москва университетинин хураалдар за-
лында азыттынган. Эртемчин болгон
үлөтүрүп дөш мун чыгам ажилдачылар
конференцияга кыргып турар. Ал-
баниян, Англиян, Болгариян, Вен-
гриян, Герман Демократтыг Республи-
кадан, Индиян, Кыдат Улус Республи-
кадан, Корея Улус-демократтыг Респу-
бликадан, Моол Арат Республикадан,
Польшадан, АКШ-тан, Чехословакиядан
кеген даштыкы эртемдерин конферен-
цияда олуржуп турар.

СЭП-ин Эртемнер академиясынын
президиумунун кол эртемден секретары
А. В. Толчинин конференцияны ажи-
тышкан, чугулаашкан болгон:

— Атомнуг энергияны тайбын сорул-
галарга ажилгаар дугайында Женевага
делегей конференцияны болгон база СЭП-
ин Эртемнер академиясынын сессиясы
өрткөн үеде бөрү бо талазында Совет
Эвелелине чорудуп турар ажилдарын
хемчеглери ажалк калбарган.

Аны үеде радиоактивтиг болгон до-
ктамаал изотоптарын «мечетий атомнар»
кылдыр аям-бүрү алырлар — химия-
да, металлургияда, машина туудуңда,
нефть үлөтүрүндө, көдө ажил-агыйда,
медицинада чамалы чугула айтыргалары-
нын шийишпирлеринге калбаа-биле ажи-
лап турар.

Агаардан азоттук кислотаны алыр чо-
руктуң улус ажил-агыйында укур-дула-
лын үнөш чедери берге, илчаарга
адролуг херелденишкенин ажилгаары
турган, ол чорудулан ботандырып бо-

Ажыг хөдөтүнери сайыралып алыр,
жириктелерин болгон бактериялыг
удобренелерин ажилгаар дугайында тус-
ай илеткелер болгон.

Көдө ажил-агый микроэлементтерин
борну, чеч-холаны, марганецти, цинкти,
моллибдени, кобальттын калбаа-биле хе-
регелери ууң ажилы бөрү. Чамалы ми-
кроэлементтерин чарынчыг өвөшкө
бесин ажилгаарга дүжүтү дыка көү-
дөш, үнүштерин соока ууң тургуш-
туун бейдир, үренинерин шынарын
ажидип турарын дуржулгалар көргүзүп
турар.

Дүжүтү бейдеринын кол аргала-
рынын бирөөн болза өскө-дээ агротехни-
тиг хемчеглери-биле кады удобренелерин
бүгү хөдөтүнери боттут ажилгаары болуп
деп сессиянын шийишпиринде демелгезен.
Илчаарга оларын шын ажилгаарыны
сөөлү үгө чечир чогуту кичөөтөй са-
дымалы келген. Хөй-хөй райондарга
удобренелерин ам-дээ делди өвөш
хемчеглери ажиллап турар. Удобренелерин
ажылаар дугайында айтыргыны
академикларга болгон эртемчин өскө-дээ
албан черлеринге четпес өөрөш келген.

Практика-биле хынаттыган чамалы
аргаларын бүдүртүгө калбаа-биле че-
терлерин сессия сүмөлзөн.

Минералдыг удобренелерин бүдүрүшүн
көдөдөдөдө, оларын шынарын ажи-
дирине болгон ассортименталын кал-
барында бар аргаларын ажилгаарын
турар химия үлөтүрүндө Академиянын
сессиясы негедө кылган.

Чурттуң аны-агы хөдөтүн-климат зо-
наларында ол ажалк хөй күш үнө ажи-
лаарын демит чорудурына машиналарын
системаны тургузарынын эртемч чугу-
лазы сессиянын шийишпиринде болгон
оң кыргычтарын санадырында онза
демелгетинген.

Үнүштерин чегеринерин болгон хөдө-
түнүн үнүш-дүжүтүр чорун бейдери-
нин айтыргаларын өртөн талазы-биле
улам ийишкенин кымынын орук-
тарын сессия айткан.

(СЭТА).

Часкы тарылгага белеткелдерде четпестерни дүргөн чайладыр

Сарыг-Сеп МТС бөлен эвөс

Улут Октябрьн 40 чыл болуп алар-
ды байырламына төлөтүп ужурамыр
дугайында бүгү уагустуң социалист
чыгынын чалгыны хун келген тудум-дэ
калбарып турар. СЭП-ин болгон СЭП-
ин Министрлер Чөвүлганын Кыт-
гына сорул кирген көдө ажил-агый-
нын бүгү ажил-ишчилери ач часкы хоу
ажылын агротехниктиг бейи денелге
чорудары, хөдөтүрлөр чаагай дүжүтү
өс-
түрүп азыр дөш демселче кыргыш-
кер. Областын барын таламы районна-
рында, илангыя Бай-Тайга, Барыш-
Хемчикте болгон Чоюн-Хемчикте черин
шын базырып ийишпирин массалыг
агелзөн.

Ийишпир турбже Сарыг-Сеп МТС-тин
сөөлү хунерге чедир-ле часкы хоу
ажылында бөлен эвөс байдала турарын
буруу шап көрбөс аргажок. Апрельдин
5-де чедир-ле тракторлар бүртүп-биле
септетинген. Холдан үнүр септетинген
деп санал турган тракторлар колхозтар-
нын хоу тураларында четпел чытала-
ла үрел бөрү ийишкени, азы ховта ажал-
алган, дагы септел агелзөр фактылар
хөй болуп турар. Чижээ, № 26 тракторлу
Молозов аттыг колхозга арай бөрүдө че-
дирген, анал ажалкелген оң ийишкени-
нин көжү демелери сынгалып бөтөн.
«Тинделге» колхозта 5 тракторларын ка-
тан септээр ууңга таварышкан. № 10
болгадага быгыталаан 2 тракторларын ди-
рекция чери мастерскага ажалкелбей.
шуут-ла колхозга септээр деп шийишкени-
зөн. Олар ам-дээ эпитетинген хевөш.
Оларын сөңү көртүп, коничка, под-
шпирин чегилгип магадылаа кескелер
четпел турар. Оон туржун, «Тинделге»
колхозтан МТС-ге септээр-биле ажалкел-
ген бир трактор өскө тракторларга кыргы
кескелер кылдыр ийишкени бөлдөй бөтөн.
Септеткен үгөн № 36 «Д-54» тракторун
электродымчылгазын чок,
магнетоу этинген, корданнын валы
шуут үрелген. Өскө-дээ тракторларда че-
дир ажалынаан чүдөр хөй.

Эрткен чымын часкы тарылга үеинде
тракторларын үрелген, ажил чок ту-
руп алыр чоругу хөй улаа таварын тур-
ганы МТС директору эш Паченкога бо-
лаш бол ийишкени эш Шубинге эки бил-

динип, а илангыя-дээ олар оон чогуту
түгөл үлөтүрүн коон-на иланк-дир.
Бол ийишкени эш Шубин септелге үеин-
де механизаторларын чуртуну тулуп,
оларын ажилы организастаар хамзаа
чок, бодунун кайишкенин кудула ажил-
дакчылары-биле кады аргалаар чоруту
болдуруп турган. Чоокта чаа болгон СЭП
райкомунун бирөө ол дугайында Шубин-
ге партия талазы-биле шийишкени хемчегин
хүлөткөн турган. Илчаалжок эш Шубин
сатыш амыр чоругу ам-дээ чидирбөөн. Ол
үрелген кескелер септелге үеинде эрги
кескелер-биле солугу айтмышынын бө-
рип, «үрелгичте» ажилдаар, үрел
берсе солугу шап аар бис» деп турган.
Тракторнун кандыг-бир чугула кезээ
солугуна бети-дэ дөргө 2—3 хунер
негетинерин эш Шубин эки билер. Ил-
чаарга механизаторларын часкы тарыл-
ганы 7—9 ажил хунеринде өрттирер
деп күлөдө алганы анал баш-ла бил-
динер. Септелге үеинде чогуту чорук-
чурун чок турганы башык бүртүгө-дө
көстүп турар. Чижээ, № 8 трактор
бригаданын септелгелерге чүгө 4 кижиз
киришкен, бригаданын өскө кижитинерин
ам кэп дилээр ууңга таварыш турар.

МТС-тин декижкелерин байдал баш-ла ко-
рум-чурум чок. Инда 4 тракторлар ам-
дээ эпитетинген, 2 трактор аналдынын
тарга шалугте кыштаан, хара бастырган
ол аналдынын септөөдөн туржук, диле-
п тывары бөш берге турган.
СЭП Баа-Хем райкомунун болгон рай-
хүсөмүнүн часкы тарылганын изит-
түк хунери келгичке чедир-ле бо ко-
рум-чурум чок чорук-биле эпитетип
турганын баш кижиз кайтар чүгө. Илчан-
гыш Сарыг-Сеп МТС-тин ажилында бо
илчаажы аргажок четпестерин чайладыр
дугайында деп-доран боттут хемчег алы-
рын негетинип турар.

«Шынын» рейд бригадасы:
А. ЦЕЛИЩЕВ,
«Кызыл тул» колхозта трактор
бригаданын бригадирин.
В. ЧИГАРНИК,
«Болжоту» солунун харымсалгалыг
секретары.
С. ТАМБА,
«Шынын» корреспондентин.

Ажылдын баштайгы ийи хуннеринде

КЫЗЫ-МАЖАЛЫК. (Телефон-биле).
Барыш-Хемчик районун колхозтары
часкы хоу ажилын организастыг агелзөн.
«Кызыл таразчан» колхозтун Барыш,
Кара-Дүн, Улут-Хая тураларында ажил
тулуктеп турар. Эш Токмак-оолдун тра-
ктор бригадалы ийи хүн 350 гектарын
шын базырган. Сурагыл тракторист эш
Сула хүн санында 50 гектарын ийиш-
тедип турар.

«Болжоту» колхозта ажиллап барган
эш Сыргынайын трактор бригадасы
часкы хоу ажилын организастыг агелзөн.
«Кызыл таразчан» колхозтун Барыш,
Кара-Дүн, Улут-Хая тураларында ажил
тулуктеп турар. Эш Токмак-оолдун тра-
ктор бригадалы ийи хүн 350 гектарын
шын базырган. Сурагыл тракторист эш
Сула хүн санында 50 гектарын ийиш-
тедип турар.

Часкы хоу ажилына бөлен

Чаа-Хал районун Молозов аттыг көдө
ажыл-агый артелине тараажылары часкы
тарылгага эки белеткелген. Тас-оолга
уудурутан тууңтуулар хоу тураларында
дурталаа бажынарын септээр. 32
айты дымдандырып турар. 29 тергени,
үрелин сөөртүр 33 хааржакты, 43 ийиш-
кени, 10 аналдынын септээр. Шаянда 1100
гектар чеге чажар үренинерин сөөртүп
өгөдөн. Инда чаа хоу туралар тулуп ту-
рар. Огору бригаданы 10 пария онгар-
ларын, 185 рамадарын, 300 шымыларын
болгон 2000 ирик-өдө савагыштарын
кылган. 3 онгарда өдө урунган болгон
чымында ногазын өсүрүп өгөдөн.

Тес-Хем районун Ленин аттыг колхоз
бо чымын тарылга шалун 1143 гектарга
калбартыр. Анаа чаша чогуту үренинен
104 тоноа кызылсас, 17 тоноа арбай,
7 центир чигетараа болгон 5 тоноа су-
ла, 30 тоноа картофель бөлен. Куктуруз
болгон нога шалдеринде 70 тоноа өлөс
төктүгөн. 16 астың дерит-хереселди
болгон 61 ийишкенин септеткен.
Тарылгага кирер 20 астын тургузу чег-
герип турар. Хоу тураларда столова,
чурталаа бажынынын септелген кыл-
ган болгон нога парияктарын рама-
зын, шымыларын кылган.

Бүгү-кыдаттың көдөз ажил-агый делгелгези

Кыдат Улус Республикадан чагаа

Часкы хову ажилдарынын бүдүрүшү Кыдаттын тарыхындагы амырдык чыгуу болушунан келет: чурттуу тогузунда бир-ле агаар Бүгү-кыдаттың көдөз ажил-агый делгелгези ачылган.

Пекин хоорайнын согу-барыш талаа-зында тургустунан делгелгез павильонуна элдеринин тарыхын, техниканын болгаш эки чөлөргө үнөр култураларын, мээ ажилын, иш ажилын, сугарылгын, балык тыйынын, агаар байдалын чедикчиликтерин көргүсөң, Тускай тукулзунда чөлдө малдык болгаш азырал куштарын эң эки дээр уксааларын көргүсөң, Көдөз ажил-агый машиналарын болгаш чөпчөк-херекселдерин хевирлерин ачык шөлдөргө делгез.

Делгелге болза, Кыдаттын үнөр үнү-жү-нү байлаанын болгаш хой муң чылдар дургузунда көчүп келген чер ажилынын тогузуну дугайын чугаалап турар.

Делгелге салдыган көдөз ажил-агый продукциянын ийи муң хевирлерин иштинде тарыхын кичи бүрүзүгө билдиргил културалар-да бар, база көркүчүлүгүн хой хезинге бир-ле дугаарында көстүп турар културалар бар болуп турар. Чыңгыз-элге, хемнер кымынды элдин ханы кылдыр тарып оңа сартуун рини мында көргүсөң. Ал рис болууну 3-4 метр хире узун сызы-биле сүт түңжү шык-кем көстүп турар. Билди ристи чүтсе ке-ме-беле ажаал ап болур. Ол рис бир му-чөрдөн 200—500 пинни дүжүтү берип тур-чар (пинни дүжүт 500 грамм, му дээрге га черин 1/10 кезин). Мурнуу Кыдатта ханы тарып ристи шөдү бар миллион му чедир турар.

Оңагай бодуштук кыштын бодуштукун да чагылды шаян касталганын шыкш эки чытгы, бичи хажаржакташтар ас-тына берген турарлар. Бу болза иш хевирини хөвөн-дир. Ол хөвөнни үнөр че-ри болур мурнуу-барыш талаа Юньянь болгаш Гуанси можуларда оон бедия ал-ды-чели метр чедир турар.

Кыдаттын бодуш байдалы байлак бол-гаш азыр буру. Хань эвениян хоорондун кызып тилкын чүвени көрүп көрөсөң, чер иштине ийи муң ажил чык иштине чыккан дашта чер кызып турар тарыхын кичини хевирин көргүсөң. XX векти кыдат чер ажилдачынын иш анда-зын бистия эвениян мурнула оон буруга кичилерини чөпчөкчөн кан-дык ыгалдыг турган. Хой-хей муң чылдарын мурнула Кыдатта деис-кэринге улус тараа үнүштерин тарып турган. Оон бээр чү миллион ажил че-рин адалган. Билчала-даа, база бу, хире тарыла шөдү чер ажилдачынын мизил чыгар. Кыдат көдөз сурууну феодализмге тургунан бодуштук курут үнөш иш-тике хождөйи турган. Күштүг буру-гаарлашканын оларын муң-муң чылдарын уйгузунан оттурган.

Амгы уеле кидат тарыхынын салым-судуна таварышкан улуг рефактор эс-кериништерини чугаалап турар делгел-гези кол ээли барып көрөсөң. Кирер экикте үш тарыхын кичини улуг фото-чурру бистия кичигеиштин дараан-на хаара турар. Олар бот-ботта-рык чөлөчөп алган турарлар: Вань Ю-кунь өскөрдөндөн узун болгаш шала на-Сю-пак берген, Ван Сю-ди биле Ван Сю-пак оң ийи талазында анык өнүк-тер-дир.

Хэбэй можууну Наньванчжуан көдөз суруунун бир-ле бажын чанында каяк иштине олар 1955 чылдын чанында ба-за ыңчар турганнар. Дужунда бажын-ныч каякында элэн аңа тарыхынын терге эри андазын, молотилка болгаш бок-сак чөвлөрин чүдүрүп турганнар. Баш-тайгы бергени эрип шыдавын Наньван-жуан суруу тараа көдөз ажил-агыйн кооператив дүшкөн. Оон кечигүнери тарыхынан баштайгы бергелерге шы-дашпайын алгышкан, иштинеиштерген ма-ды, көдөз ажил-агыйн чөпчөк-херек-селерин үшкөйгөн алгаш тарал чыгылаар. Чүтле үш алым тарыхын каттыккан ажил-агый дээр иштинеиштерге шыкы болуп эр-ти калганнар. Оларга чыгыш шар, бир эри андазын арктан турган, Билчала-да ол кооператив ажилын уламчылашыан турган.

Үш алым тарыхынын кооператив-нин дугайы Пекинге чедер берген. Бил-чарда эш Мао Цзэ-дунун — үш тарых-чынын оору 500 миллион кидат та-рахынын оору-дур — деп чугаалаанын бүтү чуртка тарай берген. Шыдал чок коо-перативни кечигүнерини дилди туруш-туу буту азын тарыхынын согуур-гала көдүргөн.

Ам Ван Ю-кунь бо делгелгези кир-жигелери-биле калгелгени көрүп тур-бис. Ол ам 325 өргөлгө, социализм хевир-лиг улуг кооперативни даргасы. Чүтле Наньванчжуан сурууну дуржулга-зы эвес, харын эш Мао Цзэ-дуну чугаа-зынын ылап бүзүрлөп болганын Кыдат

тын бүтү суурларын улуг хуузу херек-лиг турар. 1955 чылдын июльда кылгаш илеткелгези Ван Ю-куньун болгаш оон ийи экинчи дугайын чугаалап турла Кы-даттын 110 миллион тарыхын өг-бүлө-ринден чүтле 17 миллион чөтпес хирези кооперативке кирген турган, социализм хевирлиг ажил-агыйлар он шаа турган.

Ам чү болганын ыңчар? 1956 чылдын тавызуна кооперативтик күш-ажалында 100 миллион ажил өргөлөр каттыккан, оларын 83 хуузу эң бедик социализм хевирлиг ажил-агыйлар кирген.

Помиштерини кичи дарлаар чоруну чок кылган чер реформазын чоруканы, көдөз ажил-агыйн социализм байдалга тургусканын көчүп хой бодуштук күштү хөстөан. Делгелгези көргүзүлгөндө сан-тү ол дугайын тодаргайлап турар.

Көдөз ажил-агыйны 1949-1956 чылдар-да берген нити продукциясы 80 хуу кө-вүдөн. Бу аразында тараа дужуду 152 миллиард пинни чөткөн, ол болза 368,6 миллиард пинни (1873 миллион тонна), азы бири беш чылдын соолгу чыгында планан турганынан хой болган. Хөвө дужуду 21,6 миллион данны алыр тургаш, 30,5 миллион дан (бүдүн чартык миллион тоннадан хой болганы) кайгачык улуг чедикшич.

Чуртка соя, арахис болгаш еске-даа эң чугула култураларын бодуруп үндүрер ийи катал улгаткан. Беш-чылында дургу-зунда дөрт чартык миллион гектар кур черин адалган, 10,3 миллион гектар че-ре иш тарыганын чоруккан. Бола мал-дын баш саны 27,8 миллион, койлук 41,9 миллион, хаванник 26,7 миллион чедир өскөн.

Кооперативтик ажил-агыйн артык күштү чүтле моон-биле кызыгарташ-пайи турар. Пиньчу можуунда «Пиньчи» кооперативтен келген шаньсийин тарых-чы Ли Шун-даны делгелгезе келгенерин аразында турарын көрүп болур. Ол кооператив каш чылдарын дургузунда Кыдатка барып эне билдирген чыгыш турган. Ол ажил-агыйн эртен чайын берген ажилга таварышкан. Соокта, тайфунда болгаш чыккан буту тарыла шөдүлүн 84 хуузу когаран. Билчала-даа «Пиньчи» кооперативти кечигүнери куларап бак-сыраваанар. Арктан тарыганын ажал-ганын улам экижикте, черини чамдык-ынын катал адалган, ажаа орай тарып култураларын чашкан. Ыш, мал ажил-агыйн болгаш дузалаар ажил-агыйн черлеринге хой кичилерин тургускан. Тү-нел кандык болганын? Когарашкынныг хирезине кооперативти нити орулгазын эвезжээрден, харын 17 хууга өскөн. Та-рахынын 93 хуузу күш хунунге эр-тен чылга дөмөйлөргө бо чылын хойлу ал-ган.

Когаралга таварышкан чүдүлөр-биле демесжир ам-даа херек: чыктык чыксы-тарылга шөдү балгашталган, ажил-агыйн дымк хой туугуларын буступ үргелген. Билчала-даа «Пиньчи» кооперативти тарыхынын бо чылын му бүрүзүндө 450 ээин тараа културалары алырынга бүзү-реп турарлар.

Кыдаттын муң-муң тарыхынын хал-латын айым-биле демесжеле кооператив-тик ажил-агыйн күчү шыдалын бо чы-лын билгенер. Билчарда Кыдатка 12 миллион гектар чер кандашыкынан, суг ула-дымышкынынан болгаш тайфундан кога-ран. Билчала-даа 1955 чылда алган дужу-дуге болзагаар бо чылын 10 миллион пуд тарааны артыкка алган. Тараачынын 80 хуузу боттарын орулгазын кооперативтерде көвүдөткөн.

Делгелгези көргүзүлгөри чүтле ховунуң ажил ишчилерини чедикчиликтерин көрү-зүп турар эвес, харын көдөз ажил-агыйн моон солгаар улам сайырдыларын ар-дарын болгаш согулгаарынын дугайын көргүзүп турар.

Көдөз ажил-агый талазы-биле улуг че-дикчиликтерин бар-даа болза, чурттуу дүгөн оопу турар негелдерин оон денени ал-даа ханалып шыдавын турар деп Кы-даттын Коммунисттик партиянын сески сөздөйдө делгелгез. Чоюнчу «эрген кес-келгит деп алап турар партиянын он ийи чыл иштине күсүлери перспективтик паны тараа болгаш еске-даа чугула кул-тураларын бодурулгези 1967 чылга че-дир 2—3 катал көвүдөдир деп сорулганы салган.

СССР-ге коллективизация чоруктан ү-ден Кыдатка байдал база еске оона хевир-лиг. Кыдат суруну элэн үр үш иштине машина техниканы болгаш химиктиг че-мижигилгени массалык-биле ажилгаары-че шиятпайн шыдавас.

Көдөз суруу техника-биле хандыргы-че чедир тараа болгаш еске-даа чугула кул-тураларын дужудун кандыг арга-биле кө-вүдөдир ап болурудун.

Бо айтыргы ККП-нын сески сөздөйдө харынын берген. Көдөз ажил-агыйн бу-

дурүлгелерин көвүдөдир Кыдатка ам эң чугула айтыргы болуп турар, ыңчангаш сугарылга, катал тарыганын шөдүн ул-гаттарынын коллективтик ажил-агыйн дуржулгазын аңа ажиллап тургаш, чер ажил-агыйнын амгы чөпчөк херекселин таралып, сорттулуг үрөштерин дээр өскө чугула хемчеглерин ап чорудар. Ынчар ажилдаш хой-хей чедикчиликтерин чедип ап болур деп чүвени бо делгелге тодаргай херексел болуп турар.

Кыдаттын көдөз чурттакчы бүрүзүгө чүстү 20 кезге тарыла шөдү оңажык тур-гар. Бичи черин ажиллап, ажаал турган тарыхын, кемистик иш өстүрүшү ың-чаш ажиллап тургаш дүжүтү алыр кыл-дыр сагыштырар. Ол ыңды эвес, Хуу ажил-агыйн тарыхына хой-ле ажилдар көчүп берге турган.

Чүтү-даа мурунда сугарылганы ап көрөсөң, Хемнер дык хой районнарда дески эвес шыкты берип турар, ол болза үнүшкө дык таарымча чок байдалыг. Ынчангаш сугарылга Кыдатка эң чугула ужу-дузалаг. Коллективтик күш-ажал тарыхынын боттарын күжү биле сугарылганы калбарып ажиллаш кил-лер арганы берген.

Сугарылганы көргүсөң залды көрөсөң. Улусуң Республиканын чылдарында суга-рылга туугуларынга 7,7 миллиард кубо-метр черин казып кылганын тодаргай кө-рүзүп турар. Оон түнелинде суг ула-дымышкынынан болур айылдар эвезжээ, сугтарын тарып чер 33-ден 500 миллион му чедир өскөн.

Кургаг ховуларын сугтарып турар апар-тада ристи хой тарыхынын аргазы бар. Рис дээрге Кыдаттын байдалына эң-че таварышкан култура болур. Тараа култу-раларын бүтү шөдүнү дөрткү кезин ажаллап турар хирезинде, ол дүжүтүтү ба-рык чартык хуузуң рис берип турар 1949 чылда соода рис тарып шөдү 107 миллион му чедир калбарышкан, тараа култураларын талазы-биле дык улуг немелде алыр аргалыг болган.

Чүтле коллективтик ажил-агыйн үе-зинде ыңдык чедикчиликтерин апарганын делгелгези көргүзүлгөри тодаргайлап тур-гар. Хуу ажил-агыйн тарыхын тарттар күш болгаш чөпчөк-херексел талазы-биле көчүп бергелерге таварышп чоран. Ынчангаш хуу ажил-агыйн тарыхын чы-дан ийи катал тарыганын чорударыга күш чөтпөс турган. Ийи бистия андазын, бодуш селкяларын дээр көдөз ажил-агыйн өске-даа дериг херекселдерин салып элэн дээр коопераст хөргөлгө ап турар. Делгелгезе келген чүдүлөрдөн көргө, беш-чыл планарынын үезинде 2,8 миллион ың-дык дериг херекселди салып алганнар.

Шаньси можууну Чаньань можууну Ваньман сурунда кооператив, мурнула ристи дужуду чылда чыгыш катал ап турган черин ам эки сайырдылар тургаш, сугтаргы чөтө тарып ристи үрөшнине ийи шилип тургаш чылда ийи катал дү-жүтүп ап, оон аңгыда күш чыкпай тарып кылганын дужудун ап турар.

Сугаттыг черин, ийи катал тарыла бо-лур черлерге өске-еке култураларын бедик дүжүтүп култура-биле солуштуруп тургаш, 1956 чылда тарыхын нити чыл-дазын эң бедик көвүдөткөн.

Делгелгези көргүзүлгөри 1957 чылга чедир чедип алыр дээр перспективтик планын чүтле күш-чүс кооперативтер күс-сөдүлүп турар эвес, харын дык хой можулар-нын күсүлениктерин бүзүрөдир турар.

Билди улуг чедикчиликтерин дүжүт та-лазы-биле ыгалдыг он үш можулар чедип алган. Оларын чедиз мурнуу чүткө Гу-аньдун, Фучэнь, Хубэй можуларында, би-рээи ортаакы куржагда Шаньдунда, арктан бежи согу чүткө Шэньси, Хэбэй, Хэнань можуларында турар.

Бүтү-Кыдаттын бири делгелгези дөрт ай дургузунда уламчылаар. Ажаа можу бүрүзүгү төлөзери, мал ажил-агыйнын, ыш ажил-агыйнын, сугтарылганын, балык тыйынын ажилдачылары киржир-лер. Делгелгези көргүчүлери көдөз ажил-агыйн мурнакчылары-биле ужуражып, мурнакчы кичилерин күш-ажалын дур-жулгаарынын дугайында лекция, бесед-алары база алынар.

Колхоз социализмг утка шынарга эд-тургузар талазы-биле фронтта көзүлгөн чедикчиликтерин делгелге түнелде, кел-ле ажил-агыйн кооперативтен соолду боду-рүчү күштүн күчүлүг көзүлүшкүнүн ол көргүзүр. Ол делгелге болза, мурнакчы дуржулгазын күш-чүс кооперативтерин болгаш госхозтарын нити көдөз кылды, база Коммунисттик партиянын ажиллап кылганы көдөз ажил-агый хождөлдө-рини перспективти он ийи чыл планын чедик-чиник күсүлери дээр демесжеле 500 мил-лион кидат тарыхынын мобилизаста-рынга дузалаар.

В. ОВЧИННИКОВ,

Пекин.

Польшада часкы тарылга

ВАРШАВА. (СЭТА). Польшада агаар бойлустун болу берген чыгып байталы согу воеводстволарын белин тарыхын-ларынга чазын тарып тавылганы эгел-ээр арганы берген. Мурнуу воеводстволарын тарыхынын хой нуруузу картофельди өрте тарып сорттарын шагда-ла олутуруп өгөдөй берген.

Вроцлав, Ополь, Брак воеводстволар-нын болгаш Устүт Силезиянын чер ажы-лынын бодурутке кооперативтери, күр-ненич көдөз ажил-агый черлери болгаш хуу тарыхынан чазын тарып тарал-ларын 70 ажил хуузуң чыгып тарып маашынар. Зеленогүр воеводствонун та-рахынын суза тарыганын доозу ту-рарлар. Белец воеводствода сулангын, ча-зын тарып кылгастык шөлдөринин 80 ажил хуузуң база арайыктың бары чартык кезин тарып каапканнар. Чурт-тү хой-хей районнарына чыгыр све-лазын болгаш кукурузын тарып олуту-рунга белектердер калбарып турар.

Будапештиде байырлыг хурал

БУДАПЕШТ. (СЭТА). Венгриянын хос-таанынын 12 чыл оон тураскаалган байырыг хурал апрельни 3-те Будапеш-тиде болган. Венгриянын Социалист ажилчын партиянын Төп Комитети, Венгриянын Революстуг Ажилчын-Тара-чын Чазан, ала-чурттуу улус фронту-нун Бүгү-вентр чөвүлгө болгаш хосту-вентр профилдеринин Эвилелди ол ху-ралды организастан.

Венгриянын Революстуг Ажилчын-Тараачын Чазаның Даргазы Ячот Ба-дарт, Вентр Улус Республиканын Пре-зидентуң Даргазы Иштван Добже, Бу-руне хуралын Даргазы Шандор Ро-няне болгаш партиянын база күрүне-нич өске-даа ажилдачыларына чыгылаар чыг байырын чедиргенер.

Хосталганын байырлашын тураскаат-кан илеткеди Л. Марошан кылган.

Илеткеди үр алыш чыскаашкынын-биле улаа-дараа үе кирип турган.

Байырыг хуралдын соода концерт болган.

Кыдат улустун амырдыл денчелинин бедип турары

ПЕКИН. (СЭТА). «Гунжэньжибао» со-лунуң апрель 3-те биезиңни багулар алырда, Кыдаттын күрүнеин улутуп бодуруткедериң ажилчынарынын ажил төлөври 1952 чыл-биле денчээр-ге 1956 чылда 33,5 хуу өскөн.

Талаачынарнын орулгаары база оранчок көвүдөн. Амгы үеде көдөз чо-нун бараан салып алыр шымы 1952 чылга дөмөйлөргө 61,8 хуу бедээн.

ГДР-ниң улус палатазынын хуралы

БЕРЛИН. (СЭТА). Герман Демократ-тик Республиканын Улус палатазынын ху-ра ы апрель 3-те Берлинде ачылганын. Бо хуралдын хүн айтырымында дараазында-гы айтырылар туруп турар: Герман Де-мократтик Республиканын чазаның ме-делгези болгаш Герман Демократтик Рес-публиканын чер-черин улус төлөзөлгө-леринге согулгаары дугайында хойлу.

Чазактын меделгезин Герман Демократ-тик Республиканың премьер-министри О. Гротеволь кылган.

Суэц канаалдап судно аргыжылгазы

БАИР. (СЭТА). Суэц канаал хүн бүр-үт-биле хөдөөлгө апар чыдар. Ийи-лым, Чехословакиянын, Грециянын, Дания-нын, Норвегиянын, Италиянын 6 судно-ларын апрельни 3-те канаалдап эрттирген. Апрельни 2-де дөргөйиңиң аны-бүрү чурттарынын 7 суднолары канаалдап эр-кен. Канаалдап эрткел дээр төлөзөр ужураг кайлыны туруп турар чорунуң багулар ол суднолар администрацияга баш бурунгар төлөзөр деп Суэц канаалдык администрациянын төлөзөкчиси ме-делгези. Канаалды ажиллап турар чурттар-нын дугайында ыңай көөр чорукту еги-нет администрация бодурубайн турар, ың-чала-даа канаалдап эрткел дээр төлөзөр ужураг түнү администрацияга баш бу-рунгар төлөзөр турарын негеп турар бис деп ол чугаалаан.

«Мария Виктория» деп англи судно ол чурунуң үрөш, египет администрацияга кызынын баш бурунгар төлөзөй эрт-терин орадажы бөөргө, ол суднонуң канаал-дап эрттерин чөпчөкчөөр деп паралаг амырдыл турар.

Бир эвес төлөзөр ужураг кайлыны египет администрацияга баш бурунгар төлөзөр турар болза, англи суднонуң канаал-дап эрттерин чөпчөкчөөр деп тус черин паралаг төлөзөкчилеринин айтыргыла-рына харылап тургаш Суэц канаалдык администрациянын директору Энес ме-делгези.

Англиянын судно болгаш машина тудугжуларынын ажил соксадыышкынынга

ЛОНДОН. (СЭТА). Ажил төлөвриң 10 хуу өстүрүп дугайында боттарынның не-гелдерини дөтөп марттын 23-те ажил соксадыышкынын кылган машина туду-ун улутпурнуң миллион ажилчыны-зынга каттыжып, Лондонуң машина ту-дугу чартык миллион ажилчынары марттын 30-де ажилын соксатканнар. Мынчангаш, англи машина тудугжулары-нын демесел ам ийги чазаныңе шал-чыл турар, ам моон солгаар, бир эвес ажилчынарынын негелдерини бодурутке эелери хандырбас болза, профилдерин ийи дугурулаанын ажиллап кылган планын багулар, бүтү иштинең ажил соксадыышкынын болур ужураг.

Лондонуң машина тудугжуларынын илеткейлиг демеселде киришкени болза англи машина тудуунуң бүтү-ле про-дукциянын бештин бир кезинде ажилын бодуруп үндүрүп турар заводтарын ажилын шуут соксаткан. Ынчангаш, ужу-р-чүдүлү беш улуг заводтарында ажил соксаан, оларнын аразында лаштыкыже үндүрүп садыглар реактивтик пассажир самолеттарын бодуруп турар «Де хэви-ланд» деп фирманың бодуруткелери база бар.

Ам англи машина тудугжуларынын чартык кезин кирип турар ажил соксадыышкынын чурттуу 1000 бодуруткелери-нин ажилын шуут соксаткан.

Судно тудугжуларынын 200 муң ажилчынарынын ажил соксадыышкы-ны база уруту-чөвүшөөр, олар болза ажил төлөври эстүргөндө бодурутке эелери-ни ойталаанын уурулаанышкынын демде кылдыр ийи негелде бурунгар ажилын соксаткан турганнар. Ажил соксадыышкынын түнелинде чурттуу судно тулар 80 черлеринде ажил долгу-биле азы чамдык кезин-биле шуут соксаан.

ЛОНДОН. (СЭТА). Лондонда адыганын меделгезин багулар алырга, ажил соксадыышкынын кылдып турар машина болган судно тудугжулары 1700 муң ажилчы-нарын хой нуруузу болза машина болган судно тудууну улутпурнуң ажилчы-нарын профилдеринин конфедера-циянын күсүмөнуң апрельни 4-те ажилын катал эгелээр дээр иштинеиштер профилдеринин иштине салгыла-чуру-мунуң чурчуну багулар чаштырыны чөпчөкчөөрөөр. Оон-биле калы, күсүм-чун иштинеиштер чер-черлерге чугаалажып көрүп турар, профилдер улутпурлазынын туружунга ажилчы чоннарын ханы-ны база таарымнай турарын дугайын

Англи ажилдакчыларын Тайваньче чоругулап турарынын ажит талазында кандыг чагыт барыл

ПЕКИН. (СЭТА). Англи парламен-тин кечигүнеринин, дүжүметтерин болган мурнунда дипломаттар чоран ан-галчанынын Тайваньче ургутуу барып турар апарганынче кылт паралаг кич-чөгөй салып турар. Англиянын баштак-чы бөдүлгөри политиктиг чаа өнүч-чөргөзгөри амгы үеде белектер турары-ны дугайын ол чоругулаар чугаалап турар деп «Жэньминьжибао» солунда ба-жээн чүдүлүп автору бижээ. «Датунбао» солунуң меделгези турарында алгыга, Тайванга барылап турар англичар кылт улустуң дугайында эвезлешкөк чугааларын кылды, КУР-ну Англиянын хүдөө көргөн улуг алдагал болган дээр дугайында меделгезини кылгалап турар. Олар оон ыңай «коммунизмге улур демисел» дикип алгаш, чанайышчи бөлүк-терин «өнтөг өлгө азий дикте Кылатче улур шавар халдаашкыч» сорук кирип турарлар.

Англи төлөзөкчилеринин ыңдыг аны-зыг ажил-чорудугу база «ийи Кы-дат» тургузар дээрини орадажышкы-нын арганын англи баштагы бөдүлгө-ри ам-даа лагбайын турар дээрин тодаргай чуга-алап турар-дир деп «Жэньминьжибао» солунуң чүдүлүгө чугаалаан. Чан Бай-

Газаның кырында египет тул

БАИР. (СЭТА). Газа секторунуң адми-нистративтик губернаторунуң туруп тур-бар тусай бажынын кырында египет тукут көдүрүп үндүрүлгө багулар Газа-ны дугайында ыңай көөр чорукту еги-нет администрация бодурубайн турар, ың-чала-даа канаалдап эрткел дээр төлөзөр ужураг түнү администрацияга баш бу-рунгар төлөзөр турарын негеп турар бис деп ол чугаалаан.

Япон ажилчынарнын демисел

ТОКИО. (СЭТА). Даг рудазынын үлө-лүрүнүң ажилчынарынын профилдер-инин бүтү-япон федерацияда кирип турар Япониянын даг рудазынын эң улуг беш компанияларынын ажилчы-нары хуусаа чөп ажил соксадыышкы-нын чарлаан. Ажил соксатканнар ажил тө-лөвриң бидерин негеп турар.

ТОКИО. (СЭТА). Япон радионуң дин-натканын багулар алгыга, Япониянын электромашина тудуунуң улутпурнуң эң улуг 13 компанияларынын ажилчына-

ажил соксадыышкынын шыа-аган